

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nébald György (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Lukács László és Társai Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő címe; ügyintéző: dr. Lukács László ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen szállítási szerződésből eredő tartozás megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2010. február 25. napján meghozott 10.G.40.161/2009/4. számú részítéletével szemben az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 375.000 (háromszázhetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 135.180 USD tőke, valamint ezen összeg után 2009. június 3. napjától a kifizetés napjáig a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése alapján meghatározott kamat fizetésére.

Előadta, hogy a több éve fennálló szerződéses kapcsolat keretei között az alperes megrendelésének megfelelően szaniter termékeket szállított a részére. A per tárgyát képező 2008. december 20-i megrendeléseket is teljesítette. Az áruk ellenértékéért az alperesnek 2009. május 2-ig 85.680 dollárt, 2009. május 3-ig pedig 49.500 dollárt kellett volna megfizetnie. A megrendeléshez kapcsolódó számlák 251,27 forint/dollár, illetve 245,02 forint/dollár árfolyam alapul vételével 12.438.600 forintról, valamint 20.994.000 forintról lettek kiállítva, melyeket azonban az alperes nem fizetett ki.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A számlákon szereplő összeg megfizetését a leszállított árukkal kapcsolatban keletkezett szavatossági igényére, továbbá kártérítési követelésére tekintettel tagadta meg: összesen 45.054.577 forint, valamint a késedelmi kamatok erejéig a Ptk. 296. §-a alapján beszámítási kifogást terjesztett elő. Szavatossági igényét a Ptk. 305. §-ának (1) és (3) bekezdésére, valamint a 306. § (1) bekezdésének b) pontjára és (2) bekezdésére alapította. Ezen a jogcímen a követelését 1.238.077 forintban, valamint a 2010. február 9-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatban jelölte meg. A kártérítési igénye tekintetében azt adta elő, hogy a felperes 2009 májusában az üzleti partnereinek küldött levelek útján kívánta megrendíteni a piaci helyzetét. Azt terjesztette, hogy fizetéseképtelenné vált. Ezt meghaladóan a partnerei részére kedvezőbb árakon tett ajánlatot, az üzleti titkait megsértette és ezzel jelentős károkat okozott. Mindezek alapján a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 3. és 4. §-ába ütköző cselekmények miatt 43.816.500 forint kártérítési igényt érvényesített a felperessel szemben a Fővárosi Bíróságon a ... szám alatt folyamatban lévő perben. Kérte ezen per befejezéséig a per tárgyalásának felfüggesztését. Utalt arra is, hogy indokolatlan volt a felperes részéről külön kereseti kérelem előterjesztése, hiszen igényét a másik, korábban indult eljárásban viszontkeresetként érvényesíthette volna.

Az elsőfokú bíróság részítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 130.027 USD-t, és ezen összeg után 2009. június 4. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt kamatát, valamint 1.610.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 866.700 forint eljárási illetékből álló részperköltséget.

A határozata indokolásában megállapította, hogy a Ptk. 379. §-ának (1) bekezdése szerint a felek között szállítási szerződés jött létre, amelyből következően az alperes köteles megfizetni a felperes részére a leszállított áruk ellenértékét. A perben a vita tárgyát mindössze az képezte, hogy a felperes hibásan teljesített-e és ezzel kapcsolatos szavatossági igényként az alperes jogosult-e árleszállításra. Az ezen a jogcímen 1.238.072 forint erejéig előterjesztett beszámítási kifogás tárgyában további bizonyítás szükséges, a kereseti kérelem ezt meghaladó része tekintetében viszont érdemi döntés hozható, így részítélet meghozatalára látott lehetőséget. Kifejtette azt is, hogy a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban lévő perben érvényesített kártérítési igény beszámításra nem alkalmas. A kártérítés iránti perben az alperest széleskörű bizonyítási kötelezettség terheli és jelen pillanatban az sem állapítható meg, hogy lejárt-e a követelése. Megjegyezte az elsőfokú bíróság azt is, hogy a szállítási szerződés speciális adásvétel, a dolog átadására irányul, míg a másik perben az alperes különböző jogcímenek kártérítési igényt érvényesít, ami kétséges teszi, hogy a követelések egyneműnek minősülnek-e. Utalt arra, hogy alaptalan a beszámítási kifogás, ha az abban megjelölt követelést az alperes már egy másik perben érvényesítette. (BH.1985.355.) Amennyiben az alperes a Fővárosi Bíróság előtt folyó perben pernyertes lesz, úgy megítélt követelését

behajthatja akár végrehajtás útján is. Ha viszont pervesztes lesz vagy csak részlegesen lesz pernyertes, akkor egyáltalán nem, vagy nem a megjelöltösszagszerűségben lehet beszámítási igénye. Mindezek alapján a 43.816.500 forint vonatkozásában előterjesztett beszámítási igényt elutasította.

A per tárgyalásának felfüggesztésére irányuló indítvány tekintetében arra hivatkozott, hogy a felfüggesztés csak egy lehetőség, és nincs helye azon okból, hogy az alperes a beszámítási kifogásának összagszerűségét csak egy másik perbeli esetleges marasztalás után tudja megjelölni (BH.1990.113).

Az elsőfokú részítelet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a tárgyalás berekesztését követően a határozathirdetésre kitűzött határnapon az elsőfokú bíróság a tárgyalást újból megnyitotta. Ezt követően a felperes képviseletében a jelenlévő ügyvédjelölt, valamint az ügyvezető tett érdemi nyilatkozatot abban a körben, hogy milyen árfolyamon kéri a dollárban meghatározott követelés forintra történő átszámítását. A Pp. 73/A. § (1) bekezdése, a 73/C. § (5) bekezdése alapján azonban a jelen ügyben ügyvédjelölt nem járhatott volna el, így a fél perbeli cselekménye, nyilatkozata hatálytalannak minősül.

Az elutasított beszámítási kifogásával kapcsolatban azt adta elő, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a követelés keletkezésének körülményeit, hogy tisztességtelen piaci magatartás miatt terjesztette elő a kártérítési igényét, és a beszámítási kifogását a károkozó magatartást követően haladéktalanul jelezte. Ennek ellenére a felperes nem a folyamatban lévő perben terjesztett elő viszontkeresetet a szállítási szerződésből eredő követelése iránt, hanem önálló keresetet nyújtott be. Emiatt az utóbb indított per felfüggesztése indokolt, mert csak a bíróság jogerős ítéletéből fog kiderülni, hogy mennyiben alapos az igénye.

Hangsúlyozta, hogy a felek egymással szembeni követelései egymeműek, hiszen pénzkövetelések, az a körülmény, hogy a felperes a szállítási szerződésre alapítja az igényét, nem változtat ezen a tényen. A kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, ezért a követelése lejárt, ebből következően beszámításra alkalmas. Rámutatott arra is, hogy az elsőfokú részíteletben hivatkozott eseti döntések nem irányadóak, mert a beszámítani kívánt összeget határozottan megjelölte és jelen eljárásban már nem tud viszontkeresetet előterjeszteni, hiszen a kártérítési pert korábban indította, így beállt a perfüggőség ezen igény tekintetében.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú részítelet helybenhagyására irányult, lényegében annak helyes indokai alapján.

A felperes nem vitatta, hogy az alperesi fellebbezésben kifogásolt nyilatkozatok nem hatályosak, de hivatkozott arra, hogy ezek nem tekinthetők érdemi nyilatkozatnak, a részítelet meghozatalát nem befolyásolták.

Az ítéletábra az elsőfokú részíteletet teljes terjedelmében vizsgálta felül, mert annak elsőfokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a részítélet alapjául szolgáló tényállást helyesen állapította meg, az ítéletábra az érdemi döntésével is egyetért, de részben eltérő jogi indokok alapján.

Az alperes fellebbezése kizárólagosan hatályon kívül helyezésre irányult. Az ennek alapjául szolgáló lényeges eljárási szabálysértésként elsődlegesen azt jelölte meg, hogy a berekesztést követően megnyitott újabb tárgyaláson a felperes részéről ügyvédjelölt, illetőleg az ügyvezető tett érdemi nyilatkozatot.

A Pp. 73/A. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a megyei bíróság elsőfokú hatáskörébe tartozó, a jogi személyű cégek egymás közötti pereiben a jogi személyiségű cég számára a per minden szakaszában a jogi képviselőt kötelező. A 73/C. § (5) bekezdése szerint ilyenkor ügyvédjelölt a jogi képviselőre kötelezett fél nevében jogi képviselőként nem járhat el. A 73/B. § (1) bekezdése alapján a jogi képviselő hiányának a jogkövetkezménye az, hogy a jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

Mindezek alapján az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban a részítélet meghozatalát megelőző tárgyaláson a felperes képviselőjében eljáró ügyvezető, illetve ügyvédjelölt hatályos nyilatkozatot nem tehetett. A nyilatkozatok - a másodfokú eljárásban a felperes által sem vitatott - hatálytalanságának azonban csak az a következménye, hogy nem vehető figyelembe a felperesi képviselők tárgyaláson tett azon előadása, hogy a felperes számára kedvezőtlenebb dollár-forint árfolyamon kéri figyelembe venni az alperes beszámítási igényét. Ez a körülmény azonban a tárgyalás megismétlését, illetőleg kiegészítését nem teszi szükségessé, ezért a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezés alapjául sem szolgálhat. Az elsőfokú bíróság a részítéletét ugyanis az árleszállításon alapuló - forintban előterjesztett - beszámítási igényt meghaladó - dollárban meghatározott - kereseti követelés tekintetében hozta meg. Ez tette szükségessé a beszámított követelés átváltását, és így az árfolyamnak csak a részítélettel elbírált elismert kereset összegének a meghatározásánál volt szerepe. A felperes által az utolsó tárgyaláson elfogadott számítás eredményeképpen magasabb lett a kereseti követelés el nem bírált része, ez viszont nyilvánvalóan nem járt semmiféle hátránnyal az alperesre nézve.

Az alperes további lényeges eljárási szabálysértésként azt jelölte meg, hogy a kártérítés jogcímén előterjesztett beszámítási igényét megalapozatlanul utasította el az elsőfokú bíróság.

Helyesen hivatkozott arra, hogy a Ptk. 360. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, ezért lejárt követelést érvényesített a felperessel szemben. Hasonlóképpen megalapozott a fellebbezésben kifejtett érvelése abban a körben, hogy a keresettel és a beszámítási kifogással érvényesített követelések egymeműek, hiszen egyaránt pénzkövetelésekről van szó, így a beszámításnak a Ptk. 296. §-ának (1) bekezdésében meghatározott anyagi jogi feltételei fennállnak. Helytállóan utalt az

alperes arra is, hogy a beszámítási kifogásának összecszerűségét határozottan megjelölte, ezért az elsőfokú részíteleben megjelölt eseti döntés nem irányadó ebben az ügyben.

Az ítéletábla osztja ugyanakkor az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a beszámítási kifogás érdemben nem vizsgálható, mert a követelését az alperes már egy másik perben érvényesítette.

A felek egyezően adták elő, hogy az alperes a kártérítési igénye miatt a Fővárosi Bíróságon jelen pert megelőzően keresetet terjesztett elő, és ezen eljárásban a perindítás hatályai a kereset ellenféllel való közlésével beálltak (Pp. 128. §). A Pp. 130. § (1) bekezdésének d) pontja alapján a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításához vezet, ha a felek között ugyanabból a ténybeli alaptól származó ugyanazon jog iránt akár ugyanazon bíróság, akár más bíróság előtt a per már folyamatban van. A fentiek értelmében a perindítás egyik joghatása a Pp. 130. § (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott perfüggőség. Ez azt jelenti, hogy az alperes a korábban előterjesztett keresetét követően ugyanazt a követelését egy másik perben, más igényérvényesítési eszköz - beszámítási kifogás - útján sem érvényesítheti. A beszámítási kifogás tárgyában önálló, alakszerű végzés meghozatalának nincs helye, mivel a bíróság a keresettel, illetve viszontkeresettel érvényesített követelés fennállásáról dönt. Ez azonban nem változtat azon, hogy a perfüggőség beállta miatt a beszámítási kifogás érdemben nem vizsgálható, ellenkező esetben többszöri igényérvényesítésről lenne szó, melyre jogszerű lehetőség nincs. Ilyen esetben a bíróságnak a keresetet elbíráló határozata indokolásában kell megállapítania, hogy ennek eljárásjogi akadályja van.

Figyelemmel arra, hogy a fentiek szerint a beszámítási kifogásnak nem volt helye, a per tárgyalásának felfüggesztése sem volt indokolt azon okból, hogy a beszámítás megalapozottsága a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban lévő per eredményétől függ (Pp. 152. § (2) bekezdés).

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéletábla a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú részíteleket helybenhagyta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5)-(6) bekezdése szerint - a másodfokú eljárás kisebb munkaigényére tekintettel mérsékelt összegben - megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2010. december 10.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül: